

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 11 juni 1943 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion angående viss begränsning av rätten till avdrag vid inkomstbeskattningen för premier, som erläggas för pensionsförsäkring.

(2:a avd.)

I en till bevillningsutskottet hänvisad motion nr 178 i andra kammaren av herrar *Witzell* och *Lindén* har hemställts, »att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära sådan ändring av skattelagarna, att en övre gräns fastställdes i fråga om rätten till avdrag i vad det gäller premier, som erläggas för pensionsförsäkring».

Beträffande motiveringen för detta yrkande får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt 32 § 1 mom. kommunalskattelagen hänföres till intäkt av tjänst bland annat vad som tillflutit skattskyldig såsom pension eller annan livränta. Jämlikt 32 § 2 mom. skall, därest livränta utgår på grund av pensionsförsäkring annorledes än mot engångspremie, livräntans hela belopp räknas såsom skattepliktig intäkt. Utgår livränta på grund av pensionsförsäkring mot engångspremie, räknas såsom skattepliktig intäkt viss del av livräntans belopp, vilken del enligt en i sistnämnda lagrum intagen tariff bestämmes olika alltefter livräntetagarens ålder. Vid beräkning av intäkt av tjänst äger skattskyldig jämlikt 33 § nämnda lag göra avdrag för sådana avgifter, som den skattskyldige på grund av sin tjänst erlagt för egen eller efterlevande familjs pensionering. Enligt 46 § 2 mom. kommunalskattelagen äger skattskyldig rätt till allmänt avdrag för avgift till allmänna folkpensioneringen samt övrig pensionsförsäkring som ej avses i 33 §, därest avgiften erlagts för den skattskyldige själv eller för hans make eller omyndiga barn. Sådan avdragsrätt föreligger emellertid icke beträffande avgift, som erlagts till ränte- och kapitalförsäkringsanstalt eller på grund av försäkring mot engångspremie. Med försäkring mot engångspremie förstås enligt 32 § 2 mom. sådan försäkring, där enligt försäkringsavtalet hela premien skall erläggas på en gång eller erläggas i olika poster inom en tid av högst 5 år från dagen för försäkringsavtalets ingående. Ovannämnda bestämmelser gälla jämväl vid den statliga taxeringen.

I en vid 1941 års riksdag väckt motion, II: 21, framställdes samma yr-

kande som i den nu föreliggande motionen. Såsom motivering härför anfördes i motionen bland annat, att skattskyldiga i stor utsträckning utnyttjade ovannämnda bestämmelser om avdrag för avgifter till viss pensionsförsäkring för att vinna lättnad i beskattningen, ett förhållande som icke torde hava åsyftats med ifrågavarande lagstiftning.

I anledning av en inom andra kammaren vid samma års riksdag framställd interpellation, angående skattskyldigs rätt att vid inkomstdeklaration göra avdrag för av honom erlagda premier för pensions- eller livränteförsäkring, anförde chefen för finansdepartementet (andra kammarens protokoll nr 15, § 5) bland annat följande:

»Nu gällande bestämmelser om beskattning av försäkringar och försäkringsbolag antogs till sina huvudgrunder vid 1928 års riksdag. Efter en ingående utredning av frågan om var skatt för försäkringar lämpligen borde uttagas — hos försäkringsanstalten eller försäkringstagaren — valde man i fråga om pensionsförsäkringarna det senare alternativet. Skatten skulle således uttagas hos försäkringstagaren, då pensionsbeloppen utföllo, i analogi med vad som gällde i fråga om tjänstepensioner och dylikt. En konsekvens härav blev, att avdrag vid inkomsttaxering på försäkringstagarens inkomst medgavs för premierna. I avsaknad av bestämmelse härom skulle nämligen försäkringstagaren ha drabbats av en icke åsyftad dubbelbeskattning. Av det sagda torde framgå, att rätten till avdrag icke är avsedd att innebära en eftergift av skatt utan endast ett uppskov med beskattningen till den tidpunkt, då inkomsten kommer till användning.

Vid antagandet av nu berörda beskattningsregler förbisågs icke av statsmakterna, att den för försäkringstagaren tillämpliga skattesatsen kunde vara en annan och lägre, då pensionsbeloppen utfölle, än då premierna erlades. Man ansåg emellertid, att den eftergift på statens fiskaliska intresse, som avdragsrätten med hänsyn härtill kunde innebära, var motiverad och mer än väl uppvägd av den uppmuntran till sparsamhet och omtanke, som genom avdragsrättens gavs.»

Departementschefen framhöll vidare, att rätten till avdrag otvivelaktigt kunde innebära en frestelse för välsituerade personer att i besparingssyfte teckna pensionsförsäkringar. Enligt undersökningar, som verkstälts av försäkringsbolagen, syntes under den senaste tiden skattesynpunkter hava spelat en mera avgörande roll än tidigare vid valet av försäkringsform. Pensionsförsäkringarnas frekvens hade under år 1940 ökat och en förskjutning hade ägt rum mot högre pensionsbelopp, mot försäkring med avkortad premiebetalning och mot högre premie under de första åren. Med anledning av de tendenser till missbruk, som iakttagits redan i början av år 1937, hade bolagen träffat en överenskommelse av innebörd, att för pensionsförsäkring icke under något år finge erläggas högre årlig premie än som skulle utgått, därest premieinbetalningen jämnt fördelats under en tidrymd av sex år. Av bolagen tillsatta kommitterade hade under år 1941 framlagt förslag till ytterligare åtgärder från bolagens sida för att motverka skattespekulation vid teckning av försäkring. Detta förslag, som innebure en skärpning av 1937 års överenskommelse, ginge ut på att högsta årliga premiebeloppet icke skulle få överstiga en tioårspremie. Vidare begränsades möjligheterna att teckna försäkringar av nu ifrågavarande slag å annans liv än försäkrings-

tagarens och vid högre åldrar. Slutligen innehölle förslaget vissa bestämmelser om skärpt övervakning av offertgivningen i syfte att förekomma reklam för pensionsförsäkringar med skattetablåer och dylikt.

I anslutning härtill anförde departementschefen följande:

»Huruvida de av bolagen sålunda träffade överenskommelserna skola visa sig tillräckliga för att förebygga vad som rimligen kan anses för missbruk av pensionslagstiftningen, torde först efter någon vunnit erfarenhet kunna avgöras. Under tiden synas andra lämpliga åtgärder kunna bli föremål för övervägande. Närmast till hands ligger då måhända en begränsning till beloppet av den avdragsgilla premien eller en begränsning av det årliga pensionsbeloppet.»

1941 års bevillningsutskott yttrade i sitt betänkande nr 15 i anledning av ovanberörda motion II: 21 följande:

»På sätt framgår av den förut lämnade redogörelsen har under den senare tiden en viss tendens till missbruk av pensionsförsäkringsformen i skattebesparingssyfte kunnat iakttagas. Även om dessa missbruk ännu icke varit av någon mera betydande omfattning, hava de likväl varit tillräckligt framträdande för att giva anledning till vissa förebyggande åtgärder från försäkringsbolagens sida. Huruvida dessa åtgärder kunna befinnas tillräckliga för att förhindra ifrågavarande missbruk, torde såsom departementschefen anført först efter någon tids erfarenhet kunna bedömas. Skulle det emellertid befinnas, att de påtalade missförhållandena icke visa tendens att försvinna, förutsätter utskottet, att Kungl. Maj:t kommer att ägna denna fråga närmare uppmärksamhet samt förelägga riksdagen de förslag i ämnet, som kunna befinnas erforderliga. På grund av det anförda finner utskottet skäl icke föreligga att biträda motionärernas yrkande.»

I enlighet med utskottets hemställan lämnades motionen av riksdagen utan åtgärd.

I den nu föreliggande motionen har anförts bland annat, att under de två år, som förflutit sedan riksdagen senast behandlade förevarande spørsmål, hade till försäkringsbolagen som en jämn ström influtit ett stort antal nya försäkringar, otvivelaktigt till mycket stor del tecknade i avsikt att bereda möjlighet för försäkringstagarna till skatteflykt. Härpå tydde ifrågavarande försäkringsbestånds år för år ständiga uppgång. År 1932 beslöts den ändring i kommunalskattelagen, varigenom rätten till avdrag i detta avseende medgavs. Vid sagda års utgång hade pensionsförsäkringsbeståndet uppgått till endast 44 miljoner kronor men hade under år 1940 stigit till 510 miljoner kronor. Att försäkringsbeståndet under åren 1941 och 1942 vuxit högst avsevärt utöver sistnämnda belopp vore känt, ehuru några officiella siffror för dessa år ännu icke vore tillgängliga. Tillväxten av det i pensionsförsäkringen ingående dödsfallskapitalet under berörda åttaårsperiod uppginge till cirka 36 procent av det totala dödsfallskapitalet under samma tid. Det vore följaktligen avsevärda belopp, som på detta sätt årligen undandrogas beskattning. Medan 1932 års siffra endast utgjorde 1 procent av livförsäkringsbeståndets totala dödsfallskapital, motsvarade 1940 års belopp inte mindre än 9 procent av det totala dödsfallskapitalet.

Efter därom i grundlagsenlig ordning gjord framställning har utskottet emottagit yttranden över motionen av försäkringsinspektionen (med överlämnande av yttrande från svenska livförsäkringsbolags förening), kammarrätten, överståthållarämbetet (med överlämnande av dels yttrande av taxeringsintendenten hos ämbetet dels ock utdrag av ämbetets protokoll, utvisande den särskilda mening som uttalats av t. f. skattedirektören J. Bratt) samt länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Örebro och Västmanlands län.

I de avgivna yttrandena hava olika meningar uttalats rörande det i motionen framställda yrkandet. Svenska livförsäkringsbolags förening och försäkringsinspektionen hava avstyrkt detsamma, medan kammarrätten, överståthållarämbetet samt länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Västmanlands län tillstyrkt att utredning av den föreliggande frågan komme till stånd. Länsstyrelsen i Örebro län slutligen har uttalat tveksamhet rörande ifrågavarande spörsmål.

Svenska livförsäkringsbolags förening har understrukit, att det vid pensionsförsäkringar icke vore fråga om eftergift av skatt utan endast om beskattning vid senare tidpunkt. Under förutsättning att försäkringstagarens beskattning utginge efter samma procent, då premien erlades som då pensionen utfölle, bleve det för försäkringstagaren icke någon skillnad om skatten uttoges vid premiebetalningen eller då försäkringsbeloppen utfölle. Även om under mera stabila förhållanden med relativt låga skattesatser, som föga differerade under de olika åren, nu gällande legala skatteregler icke blivit föremål för missbruk, kunde dock icke förnekas att förhållandena kunde ställa sig annorlunda under tider med exceptionellt höga skatter. Livförsäkringsbolagen vore emellertid angelägna att hindra varje tendens till skatteflykt. De hade också ägnat särskild uppmärksamhet åt utvecklingen på förevarande område och genom en rad överenskommelser, som biträts av samtliga livförsäkringsbolag, i avsevärd utsträckning skärpt kommunalskattelagens regler för vad som skulle anses såsom avdragsgill pensionsförsäkring. Redan i början av år 1937 hade livförsäkringsbolagen sålunda träffat en överenskommelse av innebörd, att för avdragsgill pensionsförsäkring icke under något år finge erläggas högre premie än som skulle utgått, därest premiebetalningen jämnt fördelats på en tidrymd av sex år. Sedermera hade föreningen för ett vart av åren 1939—1942 beträffande pensionsförsäkringarna infordrat uppgifter från samtliga livförsäkringsbolag, vilka uppgifter statistiskt bearbetats. Resultatet av undersökningarna hade varje år tillställts finansdepartementet. Den 10 maj 1941 hade en ny överenskommelse träffats, varigenom möjlighet att teckna vissa typer av pensionsförsäkring förhindrades. Avdragsgill pensionsförsäkring (med undantag för livräntor utan garanti eller s. k. motförsäkring) skulle därefter endast få tecknas å eget liv. Familjepension, d. v. s. pension, som utginge till änka och barn vid försörjarens frånfälle, finge emellertid alltså tecknas. Den viktigaste inskränkningen utgjorde bestämmelsen att premien, för att försäkringen skulle få karaktär av avdragsgill pensionsförsäkring, måste betalas i minst 10 år med lika belopp varje år

samt att årspremien vid längre premiebetalningstider icke finge överstiga ett belopp motsvarande årspremien vid tioårsbetalning. Slutligen hade under år 1943 träffats en överenskommelse att efter 60 års ålder såsom avdragsgill pensionsförsäkring endast finge räknas överlevelseränta och livränta utan garanti och utan s. k. motförsäkring. Av de gjorda undersökningarna framginge, att hos livförsäkringsbolagen antalet nytecknade pensionsförsäkringar med årlig premiebetalning under åren 1939—1942 utgjort respektive 1,766, 2,176, 3,550 och 5,913 och de däremot svarande årliga pensionsbeloppen cirka 2.3, 4.5, 6.2 och 10.9 miljoner kronor. De årliga premiebeloppen för motsvarande år utgjorde 2.4, 6.7, 6.8 och 12.5 miljoner kronor. Av antalet för år 1942 avsåge 91.9 % försäkringar med pension om högst 300 kronor i månaden. Antalet försäkringar med högre pensionsbelopp än 1,000 kronor i månaden utgjorde för de fyra nämnda åren respektive 3, 24, 9 och 24. Sistnämnda siffror utvisade, att antalet höga pensionsförsäkringar vore särdeles ringa.

Den i motionen ifrågasatta ändringen kunde tänkas ske antingen så att det pensionsbelopp maximerades, för vilket full avdragsrätt skulle föreligga, eller så att den avdragsgilla premien maximerades. Båda utvägarna syntes emellertid vara lika irrationella, då därigenom olika åldersgrupper skulle komma i väsentligt olika ställning. Då möjlighet till tidigare påtalade missbruk efter de träffade överenskommelserna icke längre förefunnes samt livbolagen alltjämt åsyftade att liksom hittills noga följa utvecklingen på förevarande område och vidtaga de åtgärder, som kunde finnas behövliga, syntes den av motionärerna föreslagna ändringen i skattelagstiftningen icke påkallad.

Försäkringsinspektionen har uttalat, att en ändring av principerna för pensionsförsäkringarnas beskattning ej borde ske isolerat utan i samband med en allmän omprövning av reglerna för beskattning av försäkringsbolag och försäkringstagare. De skäl, som talade för en av gällande höga skattesatser föranledd, provisorisk begränsning av avdragsrätten för pensionsförsäkringspremier i avvaktan på en mera omfattande utredning kunde icke anses särskilt starka. Däremot vore de praktiska svårigheter, som en begränsning av nämnd art skulle medföra, avsevärda.

Att den ifrågavarande avdragsrätten i vissa fall kunde innebära ett gynnande, hade statsmakterna klart för sig. Detta inträffade, om de skattesatser, vilka tillämpades vid beskattningen av pension, utgående på grund av viss försäkring, vore lägre än de som gällde för försäkringstagaren, då premierna erlades. Ehuru avsikten icke varit att genom skattelagstiftningen gynna pensionsförsäkringarna, ville försäkringsinspektionen ifrågasätta, huruvida icke lagstiftningen i själva verket gynnade pensionsförsäkringarna även i det fall, att samma skattesats vore tillämplig vid beskattningen av utfallande pension som vid beskattningen av den inkomst, från vilken premierna avdragits. Anledningen härtill vore, att för pensionsförsäkring rådde frihet från s. k. ränteskatt, vilket ej vore fallet beträffande annan försäkring.

I propositionen nr 172 till innevarande års riksdag med förslag till lag

om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen hade chefen för finansdepartementet uttalat, att det torde vara önskvärt, att hela frågan om livbolagens beskattning bleve föremål för omprövning. Det nära samband, som rådde mellan försäkringsbolagens beskattning och försäkringstagarnas gjorde det enligt inspektionens mening nödvändigt att en sådan omprövning utsträcktes jämväl till de sistnämndas beskattning. Vid sådant förhållande syntes det olämpligt att nu upptaga ett detaljspörsmål till mera ingående behandling.

Emellertid uppkomme den frågan, huruvida den rådande situationen kunde anses påkalla en skyndsam åtgärd av provisorisk natur. Inspektionen har i detta hänseende anfört, att det icke kunde bestridas att en hel del pensionsförsäkringar tecknades med skatteflykt som huvudsyfte. På annat sätt syntes icke den kraftiga relativa ansvällning i tillströmningen av pensionsförsäkringar för åren 1940—1942 kunna förklaras. De av livförsäkringsbolagen träffade överenskommelserna utgjorde belägg för att lagstiftningen icke vore tillfredsställande i förevarande avseende, eftersom densamma till hindrande av missbruk behövt kompletteras genom frivilliga åtgärder från bolagens sida.

De försäkringar, beträffande vilka man kunde antaga, att skatteflyktsintresset varit det dominerande vid tecknandet, vore dels sådana, där försäkringsmomentet vore obetydligt, dels försäkringar på så höga belopp att man kunde antaga, att försäkringstagaren varit i sådana ekonomiska villkor, att han icke haft behov av försäkring för ordnandet av sin ålders- eller efterlevandeförsörjning. Av de av svenska livförsäkringsbolags förening gjorda undersökningarna framginge, att man genom överenskommelserna tämligen väl lyckats utesluta den förstnämnda kategorien. Vidare visade undersökningarna att ej heller den sistnämnda kategorien vore så betydande, att behovet av åtgärder kunde anses överhängande.

Ur statsfinansiell synpunkt medförde pensionsförsäkringsbeståndets ansvällning icke någon omedelbar minskning av samhällets möjligheter att finansiera utgifterna, enär den av nämnda ansvällning förorsakade minskningen av skatteintäkterna uppvägdes genom ökad upplåningsmöjlighet. Medel för återbetalning av den större upplåningen och finansiering av räntorna för densamma erhöles sedermera genom beskattningen av utfallande pensionsbelopp.

Kammarrätten har anfört bland annat följande:

»Motionen utgår därifrån, att pensionsförsäkringar i avsevärd utsträckning tecknas i huvudsakligt syfte att bereda tillfälle till skatteflykt. Huruvida detta är förhållandet, torde objektivt sett vara svårt att bedöma. Sålunda synes den omständigheten, att en person, som vet sig under några år framåt komma att åtnjuta höga inkomster, medan tiden därefter synes honom mera oviss, tecknar en pensionsförsäkring med relativt kort premieinbetalningstid och relativt höga premier icke böra i och för sig föranleda till antagande, att försäkringen tecknats huvudsakligen för att nedbringa hans skattebelopp. En dylik transaktion torde även ur allmänt ekonomiska synpunkter kunna framstå såsom försvarlig. Däremot torde det kunna sägas, att, därest skatteunderlaget i avsevärd mån minskas i följd av ett i hög grad ökat antal teckna-

de pensionsförsäkringar, det från fiskalisk synpunkt kan vara motiverat att taga i övervägande, huruvida icke avdragsrätten för premier skulle kunna inskränkas beträffande sådana försäkringar, vilka framstå såsom socialt mindre betydelsefulla. — — — Beträffande en begränsning till beloppet av den avdragsgilla premien synes en sådan komma att medföra synnerligen ojämma verkningar, som, därest de skola neutraliseras, hava till följd högst avsevärda komplikationer i skattetekniskt avseende.»

Överståthållarämbetet har ansett det icke kunna dragas i tvivelsmål, att den minskning av skatteunderlaget som möjliggjordes genom rätten till avdrag i förevarande hänseende utgjort det avgörande motivet vid tecknande av åtskilliga pensionsförsäkringar under senare år eller ock föranlett, att en hel del dylika tecknats till högre belopp än som eljest skulle blivit fallet. Det syntes riktigt att avdragsrätt icke tillkomme skattedragare i vidare utsträckning än som erfordrades för att tillförsäkra dem pensioner till belopp motsvarande vad som i regel tillkomme befattningshavare i allmän tjänst. *Överståthållarämbetet* förbisåge ingalunda, att ett realiserande av motionärernas önskemål erbjöde vissa lagtekniska svårigheter, men det torde lämpligen böra ankomma å en blivande utredning att undersöka i vad mån dessa svårigheter vore av den storleksordning att de överstege nyttan av den ifrågasatta författningsändringen.

T. f. skattedirektören J. Bratt har för sin del ansett, att en författningsändring i den av motionärerna föreslagna riktningen icke borde, åtminstone för närvarande, äga rum, då det icke med bestämdhet kunde påstås, att ett medgivande av oinskränkt avdragsrätt i nuvarande läge för alla förekommande fall medförde en skattebesparing som icke uppvägdes genom beskattning av utfallande pension i framtiden.

Länsstyrelsen i Stockholms län har tillstyrkt att åtgärder snarast möjligt vidtoges för undanröjande av de olägenheter, som måste anses förknippade med den ifrågavarande avdragsrätten. Därvid borde vid sidan av den av motionärerna anvisade vägen övervägas, huruvida icke samtliga de pensionsförsäkringar, varom nu vore fråga, i skattehänseende kunde behandlas på samma sätt som engångsbetalda pensionsförsäkringar, d. v. s. begränsad beskattning vid utfallandet och ingen avdragsrätt.

Länsstyrelsen i Uppsala län har ansett, att åtgärder borde vidtagas till motverkande av att avdragsrätten utnyttjades för vinnande av skattelindring. Under förutsättning att beskattningen av utfallande livräntor kunde på ett tillfredsställande sätt lösas, hade länsstyrelsen för sin del intet att erinra mot att viss övre gräns bestämdes för rätten till avdrag för premier, som erlades för pensionsförsäkring, förslagsvis 8,000 kronor. Skulle likväl denna utväg ej stå till buds, ansåge länsstyrelsen det böra tagas under övervägande, huruvida icke all rätt till avdrag för premier för pensionsförsäkring slopades och att alltså alla livräntor, som utfölle på grund av sådan försäkring, beskattades efter den i 32 § 2 mom. d) kommunalskattelagen intagna skalan.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har funnit en utredning i det i motionen angivna syftet icke alldeles opåkallad. Vissa svårigheter torde dock inställa

sig, då det gällde att uppdraga en förnuftig och rättvis gräns för ifrågavarande avdrag.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har framhållit, att en utredning av hithörande frågor lämpligen borde uppmärksamma icke blott den enskildes egen pensionsförsäkring utan även vissa andra försäkringsutgifter eller därmed nära sammanhängande pensioneringskostnader. I ökad omfattning lades sådana kostnader å näringsföretag i aktiebolagsform eller i enskild firma i fall där som huvudsyfte klart framstode ett tillgodoseende av företagets ägare eller närstående framför övriga anställda, så att utgifterna kunde sägas innebära maskerad vinstdisposition och därför icke borde vara avdragbara vid företagets taxering.

Länsstyrelsen i Västmanlands län har funnit starka skäl tala för att åtgärder vidtoges för begränsande av rätten till avdrag av här ifrågavarande slag.

Länsstyrelsen i Örebro län har för sin del knappast funnit, att någon enhetlig och rättvis grund för begränsning av rätten till avdrag kunde utletas, då det gällde privata pensionsförsäkringar. Skulle en sådan begränsning likväl anses genomförbar, måste hänsyn tagas till bl. a. den avdragsrätt, som föreläge för statsanställda i fråga om obligatoriska pensionsavgifter.

Utskottet.

Den tendens till missbruk av pensionsförsäkringsformen i skattelindrings-syfte, som under den senare tiden kunnat iakttagas och som påtalats redan i ovanberörda vid 1941 års riksdag väckta motion och den vid samma riksdag framställda interpellationen, torde såsom framgår av de i anledning av den nu föreliggande motionen avgivna yttrandena alltjämt vara förhanden. De åtgärder, som vidtagits av försäkringsbolagen till förebyggande av missbruk i berört avseende, torde visserligen få antagas hava medfört, att mera påtagliga fall av sådant missbruk förhindrats. Tveksamt är emellertid, huruvida det är möjligt att på de privata överenskommelsernas väg effektivt komma till rätta med dessa missförhållanden. En ändring av beskattningsreglerna på ifrågavarande område synes därför böra övervägas. Att ett sådant övervägande får anses påkallat framgår redan därav att försäkringsbolagen funnit sig böra uppställa det kravet på en avdragsgill pensionsförsäkring, att premien skall erläggas under minst tio år med lika belopp för varje år, medan däremot enligt gällande beskattningsregler ej erfordras annat i nu angivna hänseende än att tiden för premiens inbetalande skall överstiga fem år.

Enligt utskottets mening bör sålunda en översyn äga rum av hithörande beskattningsregler. Denna översyn bör vara inriktad på att ifrågavarande bestämmelser givas sådan utformning, att missbruk i skattelindrings-syfte i möjligaste mån förebygges. Därvid bör dock tillses, att den blivande regleringen på detta område ej kommer att verka hindrande för strävandena att i form av försäkring trygga framtiden och för en sund sparsamhet.

I propositionen nr 172 till innevarande års riksdag med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen, m. m., avseende i viss

mån ändrade grunder för beräkningen av den s. k. ränteskatten för livförsäkringsbolagen, har chefen för finansdepartementet yttrat, att frågan om livförsäkringsbolagens beskattning torde böra i sin helhet bliva föremål för omprövning. Till berörda uttalande har utskottet i sitt över propositionen avgivna, av riksdagen godkända betänkande nr 28 anslutit sig. Med hänsyn till det samband, som råder mellan försäkringsbolagens och försäkringstagnas beskattning finner utskottet den nu förordade översynen av bestämmelserna angående ifrågavarande avdragsrätt lämpligen böra äga rum i samband med den av departementschefen omförmälda utredningen rörande försäkringsbolagens beskattning. Därest det skulle befinnas, att utredningen angående livförsäkringsbolagens beskattning kan komma till stånd först efter längre tidsutdräkt, ifrågasätter dock utskottet, huruvida icke den nu förordade översynen av bestämmelserna om avdragsrätten för pensionsförsäkringspremier redan dessförinnan bör äga rum. Utskottet förutsätter emellertid, att försäkringsbolagen skola liksom hittills vidtaga åtgärder för förhindrande i möjligaste mån av missbruk av den nu medgivna avdragsrätten.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II: 178 av herrar Witzell och Lindén, angående viss begränsning av rätten till avdrag vid inkomstbeskattningen för premier, som erläggas för pensionsförsäkring, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 juni 1943.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

N ä r v a r a n d e:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Axel Ivar Anderson, Sjödahl, Frans Ericson, Friherre Lagerfelt, Velander, Eklund, Herman Ericsson, Ljungdahl* och *Lindblom*; samt

från andra kammaren: herrar *Hagberg* i Malmö, *Olsson* i Gävle, *Orgård, Sandberg, Falk, Kilbom, Henriksson, Sundström* i Skövde, *Ohlsson* i Kastlösa och *Andersson* i Vigelso.
